

تعیین مناسب ترین محیط کشت و شرایط ریزازدیادی گیاه دارویی
چریش (*Azadirachta indica*)

(انگلیسی دارد) کاظم کمالی¹ سحر پورمنافی²

1-عضو هیات علمی و استادیار دانشگاه اردکان

2- دانش آموخته کارشناسی ارشد بیوتکنولوژی گیاهی

چکیده

درخت چریش یا نیم¹ درختی همشه سبز متعلق به خانواده Meliaceae است. این گیاه دارای خواص دارویی و غیردارویی زیادی دارد. روشهای استفاده شده برای ریز ازدیادی چریش استفاده از ریزنمونه گیاهان بالغ و نهال بذری جوان می باشد. تحقیقات شامل استقرار ریزنمونه های ضد عفونی شده، شاخه زایی و رشد در شرایط درون شیشه، بالاخره ریشه زایی و استقرار در خاک بود. در این تحقیق جوانه جانبی و یا جوانه انتهایی از شاخه های جوان مورد استفاده قرار گرفت. در ضد عفونی قطعات گیاهی استفاده از کلرید جیوه به غلظت 0/15 درصد به مدت 11 دقیقه بهترین نتیجه حاصل شد. محیط کشت استفاده شده برای شاخه زایی یا ریشه زایی محیط کشت MS به اضافه هورمون های BAP، IBA و NAA بود.

در این تحقیق در اثر کاربرد محیط کشت MS همراه با ساکارز 3درصد و آگار 0/75 درصد نتایج بسیار مطلوبی حاصل شد و گیاهچه های حاصله در این محیط به خوبی رشد نمودند. در این محیط برای رشد طولی از BAP به مقدار 0/1 میلی گرم در لیتر استفاده شد. شرایط اتاق رشد در این مرحله شامل 16 ساعت روشنایی (2500 تا 3000 لوکس نور)، 8 ساعت تاریکی، درجه حرارت اتاق 24 تا 25 درجه سانتی گراد و رطوبت هوا 45 درصد تنظیم شد. بعد از 4 هفته گیاهچه ها به محیط شاخه زایی انتقال داده شدند و هر 28 روز یک بار واکشت انجام شد. در مرحله شاخه زایی نیز از محیط MS استفاده شد.

تیمارهای هورمونی شامل BAP در سه تیمار 0/1، 0/5 و 0/9 میلی گرم در لیتر و IBA 0/5 و 1 میلی گرم در لیتر و NAA با غلظت 1 میلی گرم در لیتر بود که در قالب یک طرح کاملاً تصادفی با 8 تکرار تجزیه واریانس انجام شد و سپس با آزمون دانکن میانگین ها در سطح 5% مقایسه گردید. نتایج به دست آمده نشان داد بهترین شاخه زایی با استفاده از BAP با غلظت 0/9 میلی گرم در لیتر به دست می آید. در این تیمار میانگین شاخه زایی 9/143 بوده که در سطح 5% معنی دار شد.

در مرحله ریشه زایی بهترین تیمار شامل NAA با غلظت 0/1 میلی گرم در لیتر، و تیمار 1/6 میلی گرم در لیتر همراه با تاریکی به مدت 7 روز بود

واژه های کلیدی: درخت چریش- محیط کشت - هورمون- کشت بافت- ریزازدیادی

The 1st International Conference on New Ideas in Agriculture
Islamic Azad University Khorasgan Branch
26-27 Jan. 2014, Isfahan, Iran

